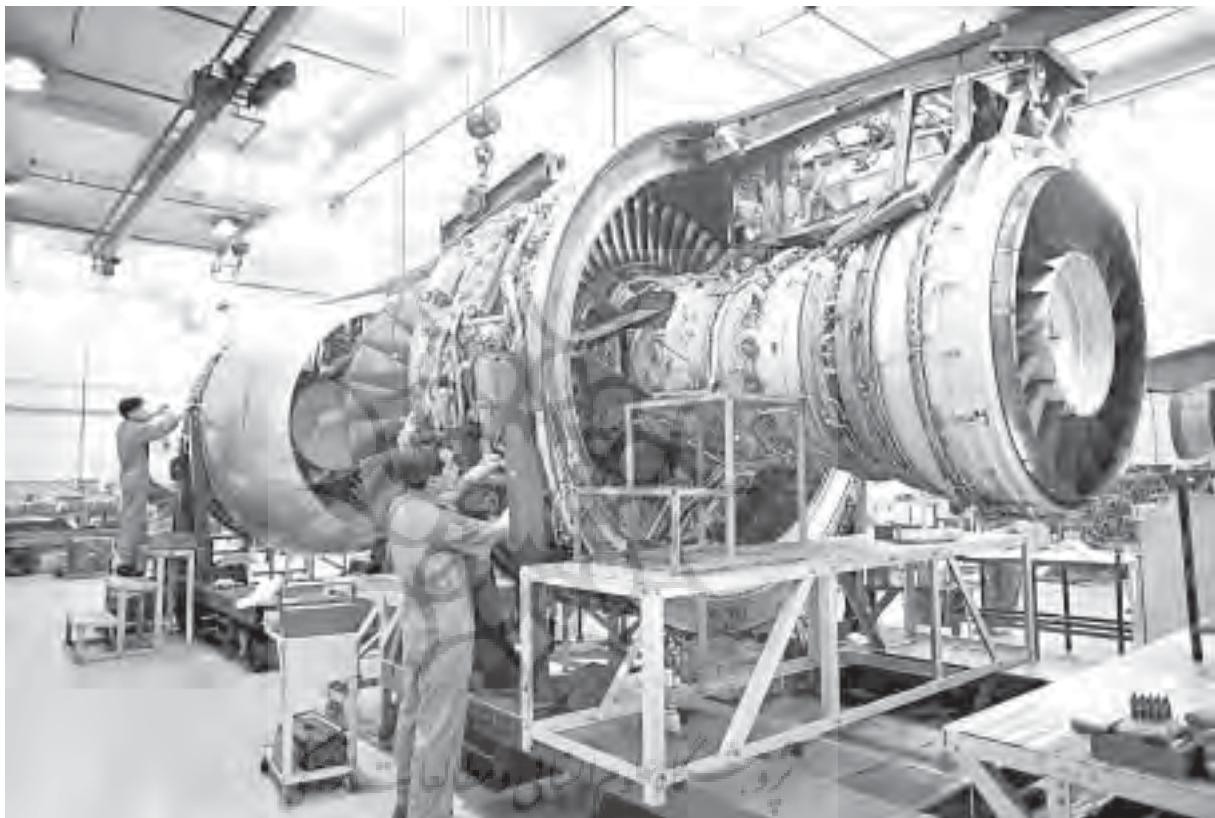

همایش راه‌های مقابله با کمبود نیروی انسانی در صنعت نفت

دیرخانه مجمع بین‌المللی انرژی در تاریخ ۱۴-۱۲ آوریل ۲۰۰۹

سپوپوزیومی را تحت عنوان: «راه‌های مقابله با کمبود نیروی انسانی در بخش نفت» در شهر دوحة کشور قطر و به میزبانی این کشور برگزار کرد. در این همایش نمایندگانی از شرکت‌های خدمات نفتی کشورهای تولیدکننده و مصرف‌کننده نفت و مؤسسات آموزشی وابسته به آن‌ها حضور داشتند.

پیچیدگی پیشتری برخوردار شده است. در حالی که منابع انسانی در زمرة عوامل گذرا و پیش‌بینی نشده تأثیرگذار بر بروز تأخیر و مشکل در پروژه‌های افزایش ظرفیت محسوب می‌شود، شرکت‌کنندگان در این همایش به بحث درباره دلایل اصلی کمبود کارکنان ماهر پرداخته و به تبادل نظر در خصوص راه‌کارهای بلندمدت برای حل این مشکل پرداختند.

۱- ریشه‌های مشکلاتی که صنعت نفت با آن‌ها روبروست

استخدام و حفظ کارکنان کلیدی دارای توانائی‌ها، خصوصیات و تجربیات فنی نفتی به منظور بهبود فرایینده نظام‌های فنی پیچیده

راهبری و رایزنی از مهم‌ترین روش‌های کلیدی جذب، انگیزه‌دار کردن و حفظ استعدادها است که موجب تسهیل برنامه‌ریزی مستمر و انتقال دانش می‌شود.

از اعطای بورس‌های تحصیلی بیشتر در رشته‌های کلیدی، حمایت مالی از رشته‌های مرتبط و حمایت از برنامه‌های طرح‌های کارآموزی به عنوان نمونه‌هایی از نوآوری کنسرگرانه دارای توان بالقوه برای جذب توسعه و حفظ علاقه نسبت به این بخش، به عنوان گرینه مطلوب برای مسیر شغلی یاد می‌شود. با معرفی افراد فنی برجسته به جامعه و بزرگداشت آن‌ها می‌توان به عنوان ابزاری برای ترغیب افراد به منظور انتخاب صنعت نفت به عنوان مسیر شغلی خود استفاده کرد.

در حال حاضر بین صنعت نفت و مراکز آموزش علمی، رابطه تنگاتنگی درخصوص توسعه و برگزاری دوره‌های مورد نیاز وجود دارد اما چنانچه هدف از ارائه این دوره‌ها برآورده کردن نیازهای در حال تکامل و رو به رشد بخش انرژی در زمان و مکان مناسب باشد، بایستی این موضوع در سطحی گسترده‌تر به کار گرفته شود. پذیرش و درک ماهیت بلندمدت چرخه‌های پروژه در صنعت نفت امری ضروری است. شرکت‌ها بایستی در مقابل فشارهای کوتاه مدت اقتصادی که آن‌ها را مجبور به کاهش تعداد نیروی انسانی می‌کند مقاومت کنند. به منظور تداوم بخشیدن به روند توسعه مهارت‌هادر راستای عملیات پیچیده فزاینده در بخش نفت، بایستی بودجه آموزشی ثابت و خاصی را براساس درصدی از درآمد این بخش به آموزش کارکنان اختصاص داد. افرادی که به طور بالقوه به استخدام این بخش در خواهند آمد این گام را به عنوان پیامی بر تعهد بلندمدت لازم برای ایجاد تحول در عدم امنیت ناشی از عکس العمل‌های گذشته نسبت به کسادی فعالیت‌های این بخش تلقی خواهند کرد.

شرکت‌کنندگان در همایش به این نکته تأکید کرند که برطرف کردن معضلات و چالش‌های موجود بر سر راه منابع انسانی در بخش نفت مستلزم همکاری جمعی، هدفمند و نوآورانه بین دولت‌ها، مؤسسات آموزشی و صنعت نفت است.

تقویت تصویر مثبت از بخش نفت بایستی در سطح گسترده صورت گرفته و از طریق توسعه هماهنگ شده برنامه‌های آموزشی، استخدامی و سیاست‌های اجتماعی مورد حمایت قرار گیرد. دیگر خانه مجمع بین‌المللی انرژی بایستی در جهت تدوین و انتقال پیام‌های کلیدی همایش فوق الذکر به وزرا و مدیران تلاش کند.

مورد استفاده در بخش نفت، عاملی است که در بالا رفتن هزینه‌های صنایع نفت و گاز از سال ۲۰۰۵ تا کنون تأثیرگذار بوده است.

براساس تاییج مطالعات اخیر، میانگین سنی کارکنان صنعت نفت حدود ۵۰ سال است. چنانچه در روند فعلی تغییری رخ ندهد احتمالاً بخش نفت ۵۰ درصد از نیروی ماهر شاغل به کار خود را طی ۱۰ سال آتی به (واسطه بازنیستگی) از دست خواهد داد و از طریق استخدام نیروهای جدید فقط ۱۵٪ آن جبران خواهد شد.

تلقی از این صنعت به عنوان یک بخش در حال افول، برداشت‌های ناصحیح درباره روش برخورد آن با چالش‌های زیست محیطی و نیز رقابت صنایع دیگر که دارای فناوری پیشرفته هستند، موجب کاهش رشته‌های فنی در دانشگاه‌ها و کاهش ورودی کارکنان ماهر شده است.

بیش از هر زمان دیگر، دانشجویان نگران امنیت شغلی خود هستند ولذا رشته‌های مطمئن‌تر از نظر آینده شغلی را انتخاب می‌کنند در حالی که آسیب‌پذیری صنعت نفت در برابر نوسانات موجب بروز موانعی بر سر راه استخدام کارکنان از میان منابع محدود نیروی انسانی می‌شود.

کسانی که در آینده به استخدام صنعت نفت در خواهند آمد مانند عامه مردم بایستی از وجود چشم اندازهای بلندمدت در این صنعت اطمینان حاصل کنند. بایستی با اطلاع رسانی درباره واقعیت بخش مدرن نفت و گاز به عنوان بخش دارای فناوری پیشرفته و با تأکید بر آگاهی این بخش از مسائل زیست محیطی که جزء جدائی ناپذیر چشم انداز بلندمدت اقتصاد جهانی است، برداشت منفی راجع به صنعت نفت را از بین برد. صنعت نفت بایستی با تشویق و ترغیب کسانی که قصد کمرنگ جلوه دادن این صنعت را دارند به آن‌ها تفہیم کند که این راه حل نیست.

عکس العمل صنعت نفت در قبال این مشکل و راه حل‌های بلندمدت چیست؟

راه حل‌های پایدار لازم برای اصلاح عدم توازن جهانی در نیروی کار ماهر از طریق تلاش‌های فعلی که عمدتاً متوجه مشکلات آینده نزدیک هستند، بدست نمی‌آید. با این وصف نسبت به لزوم حل مشکلات استخدام و حفظ کارکنان به منظور ایجاد اعتماد، درک روزافزونی مشاهده می‌شود.

چنانچه اقدامات پویائی که قبلًاً توسط بعضی به کار گرفته شده‌اند در سطح گسترده‌تری در کل صنعت نفت جهان به اجراء آیند، دارای تأثیر بالقوه فراوانی خواهند بود. اجرای برنامه‌های